

Asia: VN/35688/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lapsiin liittyvien rikosepäilyjen selvittämisessä avustavista sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköistä

Lausunnonantajan lausunto

Lain nimike

-

1 § Soveltamisala

-

2 § Yksikön tehtävät

Esityksen laajempänä tavoitteena on turvata lapsen edun toteutumista rikosprosessissa esimerkiksi lisäämällä maantieteellistä yhdenvertaisuutta lapsiin liittyvien rikosepäilyjen selvittämisessä sekä vahvistamalla lasten kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamista tunnistaa lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja puuttua siihen. Lisäksi tavoitteena on, että lapsen oma kokemus hänen huoltoonsa, asumiseensa ja tapaamisoikeuteensa liittyvistä seikoista pystyttäisiin nykyistä paremmin selvittämään erityisen vaativien huoltoriitojen yhteydessä.

SuPer esittää, että laajasti lasten parissa työskentelevät ruohonjuuritason työntekijät esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa saisivat yksiköstä säännöllistä koulutusta ja tukea tunnistaa ja havaita mahdollisen perheväkivallan piirteitä ja näihin neuvon ja tuen hakeminen olisi helppoa ja pystyttäisiin puuttumaan mahdolliseen väkivaltaan perheessä jo varhain. Ennaltaehkäisy olisi tehokkain tapa ehkäistä lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähes kaikki lapset ovat suuren osan vuorokaudesta joko varhaiskasvatuksessa tai koulussa perheen ulkopuolisten ammattilaisten silmien alla. Jos heillä olisi lisää tietoa havaita mahdolliset huolestuttavat merkit, raskaampiin korjausliikkeisiin ei ehkä edes jouduttaisi.

3 § Moniammatillinen asiantuntijaryhmä

-

4 § Oikeus saada ja antaa tietoja

-

5 § Yksikön henkilöstöä sekä toimitiloja ja toimintavälineitä koskevat vaatimukset

-

6 § Työnohjaus

-

7 § Järjestämisvastuu

-

8 § Sopimus ja kustannusten korvaaminen

-

9 § Korvauksen maksaminen

-

10 § Ohjaus, koulutus ja yhteistyö

Yksikön tehtävänä olisi tarjota muille lasten kanssa työskenteleville tahoille koulutusta ja neuvontaa lapseen kohdistuvan väkivallan tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Muilla lasten kanssa työskentelevillä tahoilla tarkoitettaisiin esimerkiksi sivistys- ja varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Lapsiin kohdistuva väkivalta olisi ymmärrettävä laajassa merkityksessä eli niin, että se kattaisi myös henkisen väkivallan, jota esimerkiksi lapsen tarkoituksellinen ja perusteeton vieraannuttaminen hänen toisesta vanhemmastaan on. Lasten kanssa työskentelevät tahot, kuten varhaiskasvatuksen ja koulujen hoito-, opetus- ja kasvatushenkilöstö, saisi koulutusta väkivallan tunnistamiseen ja olisi näin valveutunut ottamaan yhteyttä yksikköön ja/tai saa sieltä tukea sekä lisätietoja lapsen edun edistämiseen.

11 § Voimaantulo

-

Esityksen vaikutusarviot

-

Mahdolliset muut kommentit esitysluonnoksesta

SuPer kannattaa soveltamisalan laajentamista, joka voidaan nähdä parannuksena lapsen edun toteutumisen kannalta. Laajennukselle tulee varata kuitenkin riittävät resurssit ja moniammatillisuuden hyödyntäminen. Laajennuksella oikein resursoimalla ennaltaehkäisevästi voisi ennaltaehkäistä monta tragediaa.

Salo Jussi
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry